

රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය

ආර්ථිකවිද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධි පාඨමාලාව - 2015/2016

දෙවන සමාසික අවසාන පරීක්ෂණය - 2017 අප්‍රේල්

MAE 5202 - මූල්‍ය ආර්ථික විද්‍යාව

කාලය : පැය 03 යි.

ප්‍රශ්න හතරකට (04) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න

(ගණක යන්ත්‍ර භාවිතා කිරීමට අවසර ඇත.)

01.

- i. ආයතනයක් සඳහා වන ප්‍රශස්ථ ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය ඔබ අර්ථකතනය කරන්නේ කෙසේද?
(ලකුණු 03)
- ii. ව්‍යාපාරික අවදානම සහ මූල්‍ය අවදානම අතර වෙනස පෙන්වා දෙන්න.
(ලකුණු 06)
- iii. “ඉලක්ක ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය (target capital structure)” යන්න අර්ථ දක්වන්න. ආයතනයක ඉලක්ක ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය තීරණය කරනු ලබන සාධක කවරේද?
(ලකුණු 06)

02.

- i. කොටස් හිමියාගේ දෘෂ්ඨිකෝණයෙන්, වරණීය කොටස් (preferred stocks) හා සාමාන්‍ය කොටස් (ordinary stocks) අතර සමාන අසමානකම් සැසඳීමක් කරන්න.
(ලකුණු 05)
- ii. එස්. & පී. 20 ශ්‍රී ලංකා (S&P 20 SL) මිල දර්ශකය පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් ලියන්න.
(ලකුණු 05)
- iii. සීමිත පොදු සමාගමක් වෙළෙඳපොළට නව කොටස් නිකුතුවක් සිදුකිරීමේ දී කවර කරුණු සැලකිල්ලට ගනු ලබන්නේද?
(ලකුණු 05)

03.

- i. “මෙහෙයුම් තෝලනය (operating leverage)” හා මූල්‍ය තෝලනය (financial leverage)” අර්ථ දක්වන්න.
(ලකුණු 03)
- ii. ආසන්න වර්ෂ දෙකක් නිරූපනය වන සරල කරන ලද කල්පිත ලාභ-අලාභ ගිණුමක් යොදා ගනිමින් මෙහෙයුම් තෝලනයේ මට්ටම, මූල්‍ය තෝලනයේ මට්ටම හා මුළු තෝලනයේ මට්ටම මිණුම් කරන ආකාරය විදහා දක්වන්න.
(ලකුණු 08)

ශේෂ
ගිණුමේ
ය බොලර්
කමින්
1,066
650
,075
,982
,987
,008
,500

iii. පහත දැක්වෙන්නේ ආයතනයක මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් උපුටා ගත් කොටසකි.

අයිතමය	වටිනාකම (රු. මිලියන)
අලෙවි ආදායම	900
විකුණුම්වල විවලාස පිරිවැය	684
ස්ථාවර මෙහෙයුම් පිරිවැය	120

එක් ඒකකයක අලෙවි මිල රු.50 යැයි උපකල්පනය කොට විකුණුම් වල සම ප්‍රතිභේදන ලක්ෂ්‍යය (the breakeven point) ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 04)

04.

i. උදාහරණ සහිතව මූල්‍ය වත්කම් (financial assets) නිර්වචනය කරන්න.

(ලකුණු 02)

ii. මූල්‍ය ව්‍යුත්පන්න යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 02)

iii. මූල්‍ය ව්‍යුත්පන්න වල කාර්යයන් (functions) සහ එහි වැදගත්කම අවධාරණය කරන්න.

(ලකුණු 04)

iv. ව්‍යුත්පන්න වෙළෙඳපොළෙහි ඉදිරි රකින්නන් හෙවත් සුරකුම් ආවරණය කරන්නන් (hedgers) සහ පරස්පරිකයින් හෙවත් සුරකුම් අන්තරාල වෙළෙඳුන් (arbitrageurs) අතර වෙනස දක්වන්න.

(ලකුණු 03)

v. 'ඉදිරි ගිවිසුම් (forwards contract) සහ අනාගත ගිවිසුම් (futures contract) අතර වෙනස හඳුනා ගන්න.

(ලකුණු 04)

05.

i. ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළෙහි කටයුතු කරන බැඳුම්කර ආයෝජකයෝ මුහුණ දෙනු ලබන විවධ අවදානම් හඳුනා ගෙන ඒ පිළිබඳ කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න.

(ලකුණු 03)

ii. බැඳුම්කර කුපන් පොළිය, වර්තමාන ඵලදාව (current yield) සහ පරිණතියට ඵලදාව (yield to maturity) යන සංකල්ප අතර පවත්නා වෙනස්කම් මොනවාද?

(ලකුණු 03)

iii. පහත සමීකරණයේ අර්ථය පැහැදිලි කරන්න.

$$YTM (kd) = \frac{INT + \frac{M - Vd}{N}}{\frac{2(Vd) + M}{3}}$$

(ලකුණු 03)

iv. ලයන් සමාගම මුහුණත වටිනාකම රුපියල් 1000 ක් වන අවුරුදු 08 ක පරිණත කාලයක් සහිත බැඳුම්කරයක් වෙළෙඳපොළට නිකුත් කර ඇතැයි සිතන්න. මෙම බැඳුම්කරයේ වාර්ෂික සලාක පොළිය 10% කි. බැඳුම්කර හිමියන්ට අර්ධ වාර්ෂිකව පොළිය ගෙවනු ලැබේ.

(අ) අවශ්‍යකරණ ප්‍රතිලාභ අනුපාතිකය (Kd) 8% ක් නම්, ලයන් සමාගමේ බැඳුම්කරයේ වර්තමාන වටිනාකම කොපමණද?

(ලකුණු 04)

(ආ) ලයන් සමාගම ඉහත බැඳුම්කරය සඳහා වාර්ෂිකව පොළී ගෙවීමට තීරණය කළේ නම්, එම බැඳුම්කරයේ නෛසර්ගික අගය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 02)

06.

i. 'ගවයා වෙළෙඳපොළ' (bull market) සහ 'වලසා වෙළෙඳපොළ' (bear market) අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 02)

ii. සාමාන්‍ය කොටස් සම්බන්ධව අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ අනුපාතිකයේ (K_e) ප්‍රධාන අංග දෙක (two main elements) හඳුනා ගන්න.

(ලකුණු 03)

iii. ලාභාංශ ප්‍රාග්ධනික ආකෘතිය භාවිතා කොට ද්විකාලයන් සඳහා හිමිකම් කොටස් අගය කිරීමට අදාළ සමීකරණය දක්වා එය පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 03)

iv. ෆෝඩ් මෝටර් සමාගම වර්තමානයේ තම කොටසක් සඳහා රු. 4 ක ලාභාංශයක් ගෙවනු ලබන අතර එම ලාභාංශ ඉදිරි අනන්ත කාලය දක්වා 5% කින් වර්ධනය වන බව සමාගම අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. මෙම සමාගමේ කොටසක් සඳහා අවශ්‍ය කරන ප්‍රතිලාභ අනුපාතිකය 19% කි. ෆෝඩ් මෝටර් සමාගමේ කොටසක වෙළෙඳපොළ වටිනාකම තීරණය කරන්න.

(ලකුණු 03)

v. 'සදර්න් රොක්' සමාගම වාර්ෂිකව තම කොටසක් සඳහා රු. 2 ක ලාභාංශයක් ගෙවනු ලැබේ. ඉදිරි වර්ෂ දෙකක් සඳහා මෙම ලාභාංශ 12% ක වාර්ෂික අනුපාතයකින් වර්ධනය වන අතර ඉන් පසුව අපරිමිතය දක්වා 8% ක වර්ධන අනුපාතයක් පෙන්වීම කෙරේ. කොටස් ආයෝජකයෝ තම ආයෝජනය වෙනුවෙන් 10% ප්‍රතිලාභ අනුපාතිකයක් අපේක්ෂා කරති. සදර්න් රොක් සමාගමේ කොටසක වෙළෙඳපොළ මිල අගය කරන්න.

(ලකුණු 04)

@@@@@@@